

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

Αθήνα, 05 - 04 -2011
Αρ. Πρωτ.: 218

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ
κ. Απ. Κακλαμάνη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 4112/14-03-2011

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4112/14-03-2011 αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Απ. Κακλαμάνης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με στόχο την επιτάχυνση της απονομής της διοικητικής δικαιοσύνης ψηφίστηκε προσφάτως, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο ν. 3900/2010 «Εξορθολογισμός διαδικασιών και επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 213/17-12-2010).

Ο μεγαλύτερος όγκος των υποθέσεων που εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια και οι συνακόλουθες καθυστερήσεις που ταλαιπωρούν τους πολίτες οφείλονται: α) στην κακοδιοίκηση, η οποία σε συνδυασμό με την πολυνομία, αποτελεί «μηχανή παραγωγής» διαφορών β) στην έλλειψη ρυθμίσεων που θα απεθάρρυναν την άσκηση προπετών ή προδήλως αβάσιμων ενδίκων βοηθημάτων και μέσων και γ) στην αλόγιστη άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων από το ίδιο το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η κατάσταση αυτή παρατηρείται ειδικότερα στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, και κυρίως, στα διοικητικά πρωτοδικεία, όπου τα ασκούμενα ένδικα βοηθήματα και μέσα έχουν πολλαπλασιαστεί τα τελευταία έτη και συνεχίζουν να αυξάνονται από έτος σε έτος. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί τη βασική αιτία της μεγάλης καθυστέρησης στην εκδίκαση των υποθέσεων που δημιουργείται κυρίως λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος μεταξύ της κατάθεσης του ένδικου βοηθήματος και της οριζόμενης δικασίμου που κατά μέσο όρο ανέρχεται, για μεν τα Διοικητικά Πρωτοδικεία σε 4½ έτη, για δε τα Διοικητικά Εφετεία σε 1½ έτος.

Ως εκ τούτου, κύριος σκοπός του νόμου 3900/2010 είναι αφενός η αντιμετώπιση της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης τόσο στο Συμβούλιο της Επικρατείας όσο και στα διοικητικά πρωτοδικεία και εφετεία, η οποία ναρκοθετεί το κράτος δικαίου και αποδυναμώνει στην πράξη σειρά συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, αφετέρου η αποθάρρυνση της άσκησης ενδίκων μέσων με μόνο σκοπό την καθυστέρηση στην εκπλήρωση νόμιμων υποχρεώσεων, ιδίως εκείνων που αφορούν την καταβολή φόρων.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω νόμο:

- εισάγονται νέες διαδικασίες, με σκοπό να περιορίζονται οι περιπτώσεις διεξαγωγής μεγάλου αριθμού δικών για το ίδιο νομικό ζήτημα (ιδίως άρθρα 1 παρ. 1 και 2),
- απλοποιούνται υφιστάμενες διαδικασίες, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη μονομελούς εφετείου για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων μονομελούς πρωτοδικείου και την διεύρυνση της έννοιας της συνάφειας (άρθρο 13),
- ενισχύεται η διαδικασία της πρότυπης δίκης, η οποία σκοπό έχει να εδραιώσει το ταχύτερο δυνατό την ασφάλεια του δικαίου και να απαλλάξει τον πολίτη από την πολυετή αναμονή και

- θεσπίζονται μέτρα για την αποτροπή του φαινομένου της μη αποστολής φακέλου από την Διοίκηση (που αποτελεί βασική αιτία αναβολής εκδίκασης των υποθέσεων) (άρθρο 29) και για την επιτάχυνση της καθαρογραφής των σχεδίων αποφάσεων (άρθρο 32),
- υπάγεται στο Διοικητικό Εφετείο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, η εκδίκαση των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών ορισμένου ποσού και άνω (από 150.000 ευρώ),
- προβλέπεται νέα κατανομή της αρμοδιότητας των υποθέσεων μεταξύ τριμελούς και μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, όπως επίσης και η εκδίκαση μιας κατηγορίας υποθέσεων στους προέδρους πρωτοδικών των διοικητικών πρωτοδικείων (άρθρο 13).

Επίσης, με τον ως άνω νόμο, προβλέπεται η αύξηση (σταδιακά σε μια τριετία) του αριθμού των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων κατά 144 θέσεις (άρθρο 61).

Ακόμη, στην κατηγορία των νομοθετικών ρυθμίσεων για την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, εντάσσεται και ο νόμος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη «Διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (ΦΕΚ Α'211/16-12-2010). Με το νόμο αυτό εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία 2008/52 και εισάγεται ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις ως εναλλακτικός τρόπος επίλυσης των διαφορών, ο οποίος θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του φόρτου εργασίας των δικαστηρίων αλλά και στην ταχύτερη, οικονομικότερη και επωφελέστερη επίλυση των διαφορών. Κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, τα μέρη, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου προσώπου, του διαμεσολαβητή, προσδιορίζουν τις επιμέρους πτυχές της διαφοράς τους, ερευνούν τις εναλλακτικές λύσεις για την επίλυσή της και επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία που θα ικανοποιεί τα αληθινά συμφέροντά τους.

Περαιτέρω, με στόχο την ταχύτερη, ορθότερη, απλούστερη και ουσιαστικότερη απονομή της δικαιοσύνης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προωθεί σχέδιο νόμου υπό τον τίτλο «Εξορθολογισμός και βελτίωση στην απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης».επί του οποίου η δημόσια διαβούλευση έληξε στις 21/3/2011.

Για την επιτάχυνση της διαδικασίας εισάγονται, μεταξύ άλλων οι ακόλουθες νομοθετικές ρυθμίσεις: •Διευρύνεται η υλική αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου και του μονομελούς πρωτοδικείου. Με την εισαγόμενη ρύθμιση θα μειωθεί ο φόρτος του πολυμελούς πρωτοδικείου και θα επέλθει, κατ' αποτέλεσμα η επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης. •Οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων και των μονομελών πρωτοδικείων εκδικάζονται στο μονομελές πρωτοδικείο και στο μονομελές εφετείο, αντίστοιχα, ενώ η εκδίκαση της αναιρέσεως κατά των αποφάσεων των μονομελών δικαστηρίων γίνεται με τριμελή σύνθεση του Αρείου Πάγου. •Αναμορφώνεται το πλαίσιο για τη συμβιβαστική επίλυση των διαφορών, με την κατάργηση της υποχρεωτικότητας της απόπειρας εξώδικης επίλυσης του άρθρου 214Α και την παροχή δυνατότητας καταρτίσεως δικαστικού συμβιβασμού αμέσως μετά την κατάθεση αγωγής και ανεξαρτήτως στάσεως δίκης. •Το καθήκον επιμέλειας του δικαστή εκτείνεται στη συμπλήρωση των ισχυρισμών, οι οποίοι διατυπώθηκαν ατελώς και αορίστως. Η συμπλήρωση αφορά μόνο στην πραγματική (ποιοτική ή ποσοτική) αοριστία της αγωγής, η οποία υπάρχει όταν δεν αναφέρονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά νόμον για τη θεμελίωση της αγωγής. Η υποχρέωση του δικαστή συνιστά σε κάθε περίπτωση καθήκον επιμέλειας και όχι αποτελέσματος. •Προηγείται η συζήτηση των υποθέσεων για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμμάρτυρη απόδειξη. •Καταργείται το σύστημα της μονομερούς συζήτησης και επαναφέρεται το καθεστώς των δυσμενών συνεπειών της ερημοδικίας, στο πεδίο της τακτικής διαδικασίας. •Καταργείται η υποχρέωση προς άσκηση (κυρίας) αγωγής μέσα σε τριάντα μέρες από την έκδοση της αποφάσεως που διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο.

Για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας τίθενται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ρυθμίσεις: •Αναμορφώνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα επί αξιώσεων από αδικοπραξία και διατροφή, έτσι ώστε οι διαφορές από αδικοπραξία να μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός ή επίκειται η επέλευσή του, ενώ οι αξιώσεις διατροφής στο δικαστήριο του τόπου όπου έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο δικαιούχος της διατροφής. •Καθιερώνεται το Σάββατο ως εξαιρετέα και μη εργάσιμη ημέρα, ώστε να μη μπορεί να γίνεται επίδοση και κατά την ημέρα αυτή (άρθρα 125 παρ.1, 144). •Προτείνεται ο περιορισμός της

δυνατότητας εναλλακτικής επίδοσης μόνο σε ενήλικους που συνοικούν με τον προς τον η επίδοση (άρθρο 128 παρ.1). •Θεσπίζεται η εγγραφή στα βιβλία διεκδικήσεων και των αγωγών διάρρηξης δικαιοπραξίας ως καταδολιευτικής. •Καταργείται η διαδικασία του προελέγχου των αιτήσεων αναιρέσεως (άρθρο 571). •Καταργείται η δυνατότητα ασκήσεως αναιρέσεως σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. •Ρυθμίζεται ότι οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος μετά την ολοκλήρωσή τους προβαίνει στην κατακύρωση. Με την τροποποιούμενη ρύθμιση η τελευταία προσφορά, δυναμένη να γίνει μετά παρέλευση ημιώρου, κινδυνεύει να καταστεί αντικείμενο συναλλαγής. •Θεσπίζεται το νομοθετικό πλαίσιο για την κατάθεση και επίδοση δικογράφων με ηλεκτρονικά μέσα, ρύθμιση η οποία όμως θα ενεργοποιηθεί στην πράξη και θα ισχύσει μετά από έκδοση ειδικού προεδρικού διατάγματος, που θα ορίζει και τις λεπτομέρειες. •Εισάγεται, τέλος, συγκεκριμένη ρύθμιση, ώστε να καταστεί αρτιότερη και αποτελεσματικότερη η δυνατότητα της κατάσχεσης αύλων μετοχών με συνεκτίμηση πάντοτε των υπάρχουσών διατάξεων, αλλά και της δομής της αναγκαστικής εκτέλεσης».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ**

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Χ. Παπαδημητρίου

